

United States Holocaust Memorial Museum

Interview with Elena Žvingelienė
RG-50.473*0138

The following transcript is the result of a recorded interview. The recording is the primary source document, not this transcript. It has not been checked for spelling nor verified for accuracy. This document should not be quoted or used without first checking it against the interview.

The interview is part of the United States Holocaust Memorial Museum's collection of oral testimonies. Information about access and usage rights can be found in the catalog record.

Pastaba: labai nerišlus dialogas, matyt, pašnekovei trukdo prisiminti ir kalbėti jos garbus amžius.

Alicija Žukauskaitė: Labą dieną, poniam.

Elena Žvingelienė: Labas.

Alicija Žukauskaitė: Gal galėtumėte prisistatyti, koks jūsų vardas, pavardė?

Elena Žvingelienė: Vardas... Žvingelienė.

Alicija Žukauskaitė: Pavardė. O vardas koks?

Elena Žvingelienė: Elena.

Alicija Žukauskaitė: Kurių metų, poniam, jūs esate gimimo?

Elena Žvingelienė: 1919.

Alicija Žukauskaitė: O kur esate gimusi?

Elena Žvingelienė: Puodžiškiuose.

Alicija Žukauskaitė: Ponia, kai prasidėjo karas, ar matėte, kas atsitiko žydams?

Elena Žvingelienė: Mačiau, kaip vežė žydus. Mūsų laukas buvo... Kėlė žydus... Neina pasakyti.

Alicija Žukauskaitė: Jūs man pasakykit, per ką juos varė? Keliu, gatve?

Elena Žvingelienė: Keliu. Kelias buvo, ir taip (šalia) buvo mūsų laukas. Ganykla ir kelias. Tuo keliu varė.

Alicija Žukauskaitė: Kai jūs matėt, ar jūs toli stovėjot nuo to kelio?

Elena Žvingelienė: Netoli, visai arti. Sakė, tave būtų išsivežę ir sušaudę.

Alicija Žukauskaitė: Kad per arti stovėjot?

Elena Žvingelienė: Jo.

Alicija Žukauskaitė: Papasakokit, poniam, kokių paros laikų tai buvo, ar rytą, ar dieną, ar vakarą?

Elena Žvingelienė: Rytą, panašiai po pietų. Po pietų jau.

Alicija Žukauskaitė: Ar daug ten žmonių varė?

Elena Žvingelienė: Tai tik... galima sakyti... Žydai ir paskui žmonės tikrai.

Alicija Žukauskaitė: Jūs matėt vyrus žydus, ar moteris, ar vaikus, ką jūs matėt?

Elena Žvingelienė: Vaikus tokius nedidelius, paskui prariedėjo vyrai, vaikai.

Alicija Žukauskaitė: Tai iš pradžių ėjo vyrai ar vaikai?

Elena Žvingelienė: Vaikai, o paskui mergaitės tokios atėjo. Paskui ėjo tie... dar... žinai, barzdoti žydai, nepažystu, kas per vieni.

Alicija Žukauskaitė: Į kurią pusę juos varė?

Elena Žvingelienė: Į girią varė.

Alicija Žukauskaitė: Kaip vadinosi ta giria?

Elena Žvingelienė: Puodžiškių.

Alicija Žukauskaitė: Ar daug buvo tų žmonių, ar daug žydų buvo?

Elena Žvingelienė: Nedaug. Kokie... Negaliu pasakyti, kiek.

Alicija Žukauskaitė: Ar jie visi pėsti ėjo.

Elena Žvingelienė: Ne, kur su vaikais, vežiojo (vežė), o kur pėsti, tai varė.

Alicija Žukauskaitė: O dabar, poniam, papasakokit, kas juos varė?

Elena Žvingelienė: O kas varė? Nu, tai lietuviai.

Alicija Žukauskaitė: O jūs iš kur žinot, kad lietuviai?

Elena Žvingelienė: Už tai žinau, kad vienas girtas atėjo, sakė, pabėgo viena mergina.

Sako, girti... Žinau... Visi girti...

Alicija Žukauskaitė: Kaip jie apsirengę buvo? Ar civiliai, ar su uniformomis?

The following transcript is the result of a recorded interview. The recording is the primary source document, not this transcript. It has not been checked for spelling nor verified for accuracy. This document should not be quoted or used without first checking it against the interview.

The interview is part of the United States Holocaust Memorial Museum's collection of oral testimonies. Information about access and usage rights can be found in the catalog record.

Elena Žvingelienė: Civiliškai. Šautuvus pasiėmę.
Alicija Žukauskaitė: Tai tas, kuris buvo atėjęs, tai jis ieškojo tos mergaitės?
Elena Žvingelienė: Jo, mergaitės ieškojo. Ieškojo ir nerado. Sako, kur nubėgo? Nežinau, kur nubėgo, sakau, nieko nežinau.
Alicija Žukauskaitė: Tuos žydus varė lietuviai ar dar buvo kas nors?
Elena Žvingelienė: Lietuviai, visi lietuviai.
Alicija Žukauskaitė: O sakykit, uniformuotų buvo ten?
Elena Žvingelienė: Nebuvo uniformuotų, tik sakau, varė... žydai... vežiojo... (vežė). Du su gaubtais, su kepurėm tokiom.
Alicija Žukauskaitė: Su šalmais?
Elena Žvingelienė: Su šalmais, kepurės tokios didelės.
Alicija Žukauskaitė: Kokie ženklai buvo ant tų kepurių?
Elena Žvingelienė: Nu, ten nematyt... nematyt...
Alicija Žukauskaitė: Kai juos nuvarė, kas buvo paskui?
Elena Žvingelienė: Išsyk šaudė, tuos rengė, šaudė, garsiai šaudė tuos jaunos, paskui šituos varė, tuos vaikus... tuos... tuos... paskui šituos, kaip tuos?
Alicija Žukauskaitė: Senelius?
Elena Žvingelienė: Ne senelius, mergas varė...
Alicija Žukauskaitė: Sakykit, prašau, ar jūs matėt, kaip šaudė?
Elena Žvingelienė: Nematysi jokiū būdu. Vajetus mano...
Alicija Žukauskaitė: O ar girdėjot?
Elena Žvingelienė: Girdėt tai girdėjom, ale kaip šaudė, nematėm.
Alicija Žukauskaitė: Ar ilgai truko tas šaudymas?
Elena Žvingelienė: Nu, ką aš žinau, negaliu pasakyt... Paskui nuėjo, kai sušaudė jau, ant rytojaus nuėjom mes keturi pažiūrėt, tai senelių tokios... (?) išmėtyta.
Alicija Žukauskaitė: Kas išmėtyta? Kokie daiktai?
Elena Žvingelienė: Daiktai... visokie...
Alicija Žukauskaitė: Tą duobę ar matėt?
Elena Žvingelienė: Priėjom tą duobę.
Alicija Žukauskaitė: Ten buvo viena duobė ar daugiau?
Elena Žvingelienė: Viena duobė.
Alicija Žukauskaitė: Ar ten žmonės nušauti matėsi toj duobėj?
Elena Žvingelienė: Matėm, visi ėjo žiūrėti.
Alicija Žukauskaitė: Tai jie neužkasti buvo?
Elena Žvingelienė: Neužkasti. Paskui atvažiavo su kokiu... su kokiu... su juoda, juoda... užtiesė, ir viskas (?).
Alicija Žukauskaitė: Kokius žmones jūs matėt toj duobėj?
Elena Žvingelienė: Visokius, ir juodus, ir nušautus. Mes jau ne... ne... nežinau...
Alicija Žukauskaitė: Kaip jums atrodo, iš kokio miesto atvarė tuos žydus?
Elena Žvingelienė: Iš viso Naumiesčio (Kudirkos Naumiesčio), viso Naumiesčio.
Alicija Žukauskaitė: Aš dar norėjau paklausti, kai jūs matėt, kad juos varo, ar jūs toj vietoj buvot atsitiktinai, ar jūs atėjote pasižiūrėt, kai pamatėt, kad varo?
Elena Žvingelienė: Atsitiktinai. Žydai, sakau, važiuoja... pleperiuks važiuoja...
Alicija Žukauskaitė: Pleperiuks – tai motociklas?
Elena Žvingelienė: Ne, pleperiuks tai mašina. Tai mašina tokia... toks... pleperiuks važiuoja. O taip tai...

The following transcript is the result of a recorded interview. The recording is the primary source document, not this transcript. It has not been checked for spelling nor verified for accuracy. This document should not be quoted or used without first checking it against the interview.

The interview is part of the United States Holocaust Memorial Museum's collection of oral testimonies. Information about access and usage rights can be found in the catalog record.

Alicija Žukauskaitė: O kas jo viduj buvo?
Elena Žvingelienė: Du jauni...
Alicija Žukauskaitė: Du jauni – kas?
Elena Žvingelienė: Jauni...
Alicija Žukauskaitė: Vokiečiai?
Elena Žvingelienė: Vokiečiai, va. Vokiečiai. Su šalmais tokiais. O paskui atvarė jaunos tokius žydus, vyrus, paskui jaunas mergas, o paskui atvarė... tuos... visus...
Alicija Žukauskaitė: Sakykit, kai jie ėjo tuo keliu, ar jie ėjo tyliai, ramiai, ar jie ėjo garsiai? Kaip jie ėjo, papasakokit.
Elena Žvingelienė: Papasakot, kaip jie ėjo? Jie tik šnekėjo žydiškai, žydiškai šnekėjo.
Alicija Žukauskaitė: Ar jie nešėsi kokius daiktus su savimi?
Elena Žvingelienė: Pundus sudėjo...
Alicija Žukauskaitė: Kur buvo pundai (ryšuliai), vežime?
Elena Žvingelienė: Jo, vežime, vežime pundai.
Alicija Žukauskaitė: Kai šaudė, ar jūs girdėjote kokius nors balsus?
Elena Žvingelienė: Nieko negirdėt, nerėkė... jau, sakau, šaudė tuos žydus.
Alicija Žukauskaitė: O paskui, kai baigėsi tas šaudymas, ar matėt, kaip kas nors grįžo nuo tos duobės?
Elena Žvingelienė: O grįžo... pundais prisidėję... pundai...
Alicija Žukauskaitė: Vežime?
Elena Žvingelienė: Vežime. Prikrauti grįžo.
Alicija Žukauskaitė: O tie, kurie juos lydėjo, ar jie irgi grįžo kartu su tuo vežimu?
Elena Žvingelienė: Grįžo jie turbūt... vežime...
Alicija Žukauskaitė: O tuos vokiečius su tuo pleperiuku matėt?
Elena Žvingelienė: Pleperiuko nematėm. Jie, matyt, kitur kur nors... jau...
Alicija Žukauskaitė: O ta mergaitė, kur girdėjot, kad pabėgo, kas paskui su ja atsitiko, ar žinot apie tai ką nors?
Elena Žvingelienė: Sakė, sušaudė... Naumiesty sakė...
Alicija Žukauskaitė: Gal dar ką nors prisiminate, ką matėt?
Elena Žvingelienė: Daugiau ką aš žinau... Nieko neprisimenu...
Alicija Žukauskaitė: Aš dar norėjau paklausti apie tuos du vokiečius, kur jūs sakėt, kad su pleperiuku važiavo. Kaip atrodė tos jų kepurės?
Elena Žvingelienė: Kepurės... vokiečiai... ką aš žinau...
Alicija Žukauskaitė: Kas buvo ant tų kepurių?
Elena Žvingelienė: Tokie šalmai...
Alicija Žukauskaitė: Kas buvo ant to šalmo?
Elena Žvingelienė: Kitaip vadinasi...
Alicija Žukauskaitė: Kaukolė?
Elena Žvingelienė: Jo.
Alicija Žukauskaitė: Tai jūs turėjote stovėti labai arti, kad matėt?
Elena Žvingelienė: Tai aš arti ir buvau. Kėliau ten gyvulius... visai... turbūt...
Alicija Žukauskaitė: O tie, kur sargyboj buvo, ar jie jūsų nevarė nuo kelio?
Elena Žvingelienė: Ne, nevarė.
Alicija Žukauskaitė: Leido stovėt?
Elena Žvingelienė: Leido.

The following transcript is the result of a recorded interview. The recording is the primary source document, not this transcript. It has not been checked for spelling nor verified for accuracy. This document should not be quoted or used without first checking it against the interview.

The interview is part of the United States Holocaust Memorial Museum's collection of oral testimonies. Information about access and usage rights can be found in the catalog record.